

Arbeids- og sosialdepartementet

Dato: 30.09.2016

Deres ref:

Vår ref (saksnr):

Saksbeh:

Arkivkode:

201603268-4

Ingvild Elden, 23461535

050

FORSLAG TIL ENDRINGER I ARBEIDSMILJØLOVENS REGLER OM VARSLING - OSLO KOMMUNES HØRINGSUTTALELSE

Det vises til Arbeids- og sosialdepartementets høringsnotat av 20.06.2016, vedrørende høring om endringer i arbeidsmiljølovens regler om varslingsreglene. De endringsforslag som støttes vil ikke bli nærmere omtalt.

Oslo kommune har følgende merknader:

Kapittel 5 – Utvidelse av virkeområdet for varslingsreglene

Det foreslås å utvide varslingsreglene til å omfatte innleide arbeidstakere.

Oslo kommune savner en vurdering av konsekvenser for det kontraktmessige forholdet mellom to virksomheter. Dersom en innleid arbeidstaker varsler om kritikkverdige forhold i innleiers virksomhet og den innleide arbeidstakerens firma senere opplever å tape et anbud, kan firmaet (eller arbeidstakeren) eventuelt påberope seg at det skyldes gjengjeldelse for varslingsreglene. Det er uklart hvilke bevisbyrderegler som skal legges til grunn i et slikt tilfelle.

Kapittel 6 – Varslingsrutiner

I forslag til ny bestemmelse § 2 A-3 (5) fremgår det at rutiner «skal utarbeides i samarbeid med arbeidstakerne og deres tillitsvalgte». Oslo kommune mener at også vernetjenesten har en sentral rolle i utformingen av varslingsrutiner, og at tillitsvalgte – som representerer medlemmenes interesser – ikke kan erstatte vernetjenesten, som representerer alle ansatte.

Kapittel 7 - Beskyttelse av identiteten til den som varsler til offentlige myndigheter

Oslo kommune mener at dette kapitlet ikke er tilstrekkelig gjennomarbeidet og at forslaget vil kunne ha konsekvenser som ikke er drøftet i høringsutkastet.

1. Det er ikke tydelig **hvilke virksomheter** regelendringsforslaget gjelder for

Innledningsvis vises det til definisjonen av virksomheter som det alltid er forsvarlig å varsle til: «offentlige organer som har som oppgave å håndheve, føre tilsyn med eller overvåke gjennomføringen av lover og regler». Forbindelsen til denne definisjonen forblir uklar i den videre framstillingen, hvor lovforslaget gjelder «tilsynsmyndigheter **eller** [kommunens utheving] andre offentlige myndigheter», «alle offentlige myndigheter som mottar varsel fra arbeidstakere om kritikkverdige forhold» og «alle offentlige myndigheter som mottar varsel

som kan karakteriseres som varsling». Det finnes ingen uttømmende oversikt over virksomheter som det foreslås at loven skal gjelde for. Oslo kommune mener dette i seg selv vil skape stor usikkerhet og bidra til misforståelser i.f.t. både varslere og ansatte i offentlige virksomheter som skal behandle varslingssaker.

2. Det er ikke tydelig **hvilke arbeidstakere** lovforslaget gjelder for

Gjelder forslag om hemmelighold av varslers identitet overfor sakens parter også ansatte i de virksomhetene som lovforslaget omfatter («alle offentlige myndigheter som mottar varsel»), eller gjelder det kun for ansatte i *andre* virksomheter som varsler om forhold i sin egen virksomhet til en slik offentlig myndighet?

3. Vurderingen av konsekvenser av svekket partsinnsyn tar ikke hensyn til at mange varsler omhandler arbeidsmiljø og at varsler er part i saken

Oslo kommunes erfaring gjennom ni år med en sentral varslingsordning er at den største kategorien varsler omhandler arbeidsmiljø; det varsler selv opplever som mobbing/trakassering/kritikkverdig ledelse. De omvarslede er gjerne konkrete, navngitte personer, ikke «virksomheter».

Oslo kommune mener at alle virksomheter, offentlige som private og ideelle, bør ta imot og behandle anonyme varsler om kritikkverdige forhold.

En generell lovbestemmelse om hemmelighold av varslers identitet overfor den omvarslede i de tilfeller varsler er navngitt og kan framlegge sin sak i egen person, vil etter kommunens vurdering kunne medføre en svekkelse av den omvarsledes mulighet for kontradiksjon og dermed svekke deres rettsvern.

Andre følger av en slik regelendring er blant annet at en del saker ikke vil kunne bli tilstrekkelig opplyst, da saken ikke kan opplyses uten at identifiserende opplysninger gjøres kjent for virksomheten eller den det er varslet om. Det er videre vanskelig for den som behandler varslingssaker å vurdere hva som kan være identifiserende opplysninger for den som kjenner situasjonen eller saksforholdet det varsles om. Eksempelvis kan påstandene i seg selv være identifiserende fordi varsler tidligere har fremmet dem på sitt arbeidssted.

4. Betydningen av andre lover er i liten grad vurdert

Blant forhold som ikke er vurdert er om forslaget vil være i strid med krav i den kommende forordningen om personvern.

Med hilsen

Arild Sundberg
kommunaldirektør

Per-Steinar Aasebø
seksjonssjef

Godkjent og ekspedert elektronisk